

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola

Mikuláša Lieskovského

Štefana Majora 560, Veľké Úľany

pre 1. stupeň ZŠ – ISCED 1

pre 2. stupeň ZŠ – ISCED 2

2022/2023

Veľké Úľany

Motto:

„ Cieľom vzdelania a múdrosti je, aby človek videl pred sebou jasnú cestu života, po nej opatrne vykračoval, pamätal na minulosť, poznal prítomnosť a predvídal budúcnosť.“

J. A.Komenský

Sme:

„Otvorená škola“ schopná načúvať hlasom zvonku a schopná efektívne komunikovať s vonkajším prostredím.

PREDKLADATEĽ		
Názov školy	Základná škola Mikuláša Lieskovského	
Adresa	Štefana Majora 560	
IČO	36094226	
Riaditeľka školy	PaedDr. Monika Snohová	
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP a iŠkVP	ISCED 1	PaedDr. Monika Snohová
	ISCED 2	Mgr. Miriam Zámocká
Kontakt	tel. číslo	031/78 78 137
	e-mail	zsvulany@gmail.com

ZRIAĐOVATEĽ		
Názov	Obec Veľké Úľany	
Adresa	Hlavná 578, Veľké Úľany	
Primátor mesta	Ing. František Gógh, MBA	
Kontakt	tel. číslo	031/78 78 108
	e-mail	starosta@velkeulany.sk

PLATNOSŤ PROGRAMU

Platnosť dokumentu od

01. 09. 2022

Pečiatka

a podpis riaditeľa školy

PaedDr. Monika Snohová

Schválil:

(pečiatka a podpis
zriaďovateľa)

Ing. František Gógh

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	
Vzdelávací program	Vzdelanie poskytované základnou školou
Stupeň vzdelania	ISCED 1, ISCED 2
Dĺžka štúdia	9 rokov
Organizovanosť	plnoorganizovaná
Vyučovací jazyk	slovenský
Študijná forma	denná
Druh školy	štátna

Veľkosť a všeobecná charakteristika školy

Naša základná škola je plnoorganizovanou školou s právnou subjektivitou. Škola poskytuje úplné základné vzdelanie a môžu ju navštevovať deti od šiestich rokov. Pre žiakov je zabezpečené primárne vzdelávanie končiace nižším sekundárnym vzdelaním.

Vzdelávanie v školskom roku 2022/2023 sa pre **417** žiakov uskutočňuje v priestoroch základnej školy v 27 učebniach, z nich v 20 kmeňových triedach - všetky sú vybavené modernou digitálnou technológiou, interaktívnou tabuľou a sú zosieťované vysokovýkonným internetom. Žiaci na moderné vzdelávanie využívajú aj 6 odborných učební. Naša škola patrí medzi jednu z mála výchovno-vzdelávacích zariadení na Slovensku, v ktorej si nekladíme otázku, či v nej dobre fungujú nové technológie, ale ako tieto môžu pomôcť realizovať nové formy učenia sa.

V súčasnosti majú žiaci ďalej k dispozícii ihrisko, bežeckú dráhu a školský altánok a dve funkčne zabezpečené telocvične.

Na I. stupni sa vzdeláva 196 žiakov v 10 kmeňových triedach a na II. Stupni 217 žiakov v 10 kmeňových triedach. V tomto školskom roku je v prevádzke 8 oddelení školského klubu detí (ŠKD), ktoré navštevuje 160 detí. Školskú jedáleň využíva približne 300 žiakov - stravníkov.

Základná škola je spádovou školou, ktorá poskytuje vzdelávanie žiakom z Veľkých Úľan a Jánoviec.

CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV

Takmer všetci žiaci našej školy sa vzdelávajú v bežných triedach, je medzi nimi aj 39 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), žiaci, ktorí sú integrovaní na základe odporúčaní psychologických a špeciálno-pedagogických vyšetrení. Okrem nich majú vypracovaný IVVP aj jeden žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka so zdravotným znevýhodnením, začleneného v základnej škole, sa postupuje podľa prílohy č. 2 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

V našej škole je aj 5 žiakov, ktorí si plnia povinnú školskú dochádzku v zahraničí.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO ZBORU

Počet pedagogických zamestnancov (PZ), ktorí v školskom roku 2022/2023 kvalifikovane pôsobia v našej škole, vrátane dvoch členov vedenia školy, je 42.

. Všetci PZ na I. aj II. stupni, ako aj 2 pani vychovávateľky v ŠKD, majú vysokoškolské vzdelanie I. alebo II. stupňa s pedagogickou aj odbornou spôsobilosťou pre výkon svojho povolania. Šesť pani vychovávateľiek má úplné odborné stredoškolské pedagogické vzdelanie, čím aj ony takisto spĺňajú kvalifikačné predpoklady na prácu s deťmi.

Výchovný poradca úzko spolupracuje nielen s učiteľmi, žiakmi a rodičmi, ale aj so školskou psychologičkou a špeciálnou pedagogičkou vzhľadom na počet žiakov s problémami učenia a správania sa.

Naša škola má svojho školského psychológa aj školského špeciálneho pedagóga, dvoch sociálnych pedagógov a 3 asistentov učiteľa, ktorí pracujú s našimi integrovanými žiakmi a so žiakmi s problémovým správaním alebo špecifickými potrebami.

V škole pracuje samostatne koordinátorka pre environmentálnu výchovu. Školská psychologička je zároveň koordinátorka pre primárnu prevenciu. Má na starosti ochranu detí pred drogovými závislosťami, fyzickým či psychickým násilím, prejavmi šikanovania, kyberšikany, nebezpečenstvom sociálnych sietí, agresivity a inými sociálno-patologickými javmi.

Všetci pedagogickí pracovníci školy, ako aj pani vychovávateľky ŠKD sa vzdelávajú v rámci metodických združení a predmetových komisií a tvorivých MZ a PK, využívajúc odbornú pedagogickú literatúru a tlač, ako aj renovovaných odborníkov z oblasti psychológie, pedagogiky, špeciálnej pedagogiky a sociológie.

Mnohé z nich sa uskutočňujú v spolupráci so školským koordinátorom primárnej prevencie proti drogovým a iným sociálno-patologickým javom, ako aj s pracovníkmi MPC na Ševčenkovej ulici v Bratislave, školským psychológom a špeciálnym pedagógom. Všetky

aktivity sa plánujú v rámci plnenia Plánu primárnej prevencie závislostí a iných sociálno-patologických javov a v súlade so Sprievodcom školského roka 2022/2023, ako aj platnou legislatívou v SR.

HEJNÉHO MATEMATIKA A SPLÝVAVÉ ČÍTANIE SFUMATO

V tomto školskom roku budú triedy v 1. ročníku využívať pri výučbe čítania a písania metódu splývavého čítania Sfumato a v matematike zaraďovať výučbu Hejného metódou.

Profesor Milan Hejný je jednotka medzi českými matematikármi – v rámci projektu „Českých 100 Najlepších“ získal ocenenie „MathProf ONE“.

Pokračuje v diele svojho otca Víta – v zlepšovaní postupov výučby matematiky. Propaguje nový spôsob výučby, pri ktorom môžu deti vychádzať zo svojich každodenných skúseností a kde učiteľ žiakom nič nevysvetľuje, iba medzi nimi organizuje diskusiu. Pri riešení úloh tak deti matematike ľahšie porozumejú a vedomosti sú hlbšie a trvávajúcejšie. Táto pomáha ku kvalitnému matematickému základu, na ktorom sa môže ďalej stavať a vďaka ktorému sa rozvíja intelekt žiakov.

Princípy Hejného metódy

Hejného metóda vyučovania matematiky je založená na rešpektovaní **12 základných princípov**, ktoré geniálne skladá do uceleného konceptu tak, aby dieťa objavovalo matematiku samo a s radosťou. Vychádza zo 40 rokov experimentov a využíva historické poznatky, ktoré sa v dejinách matematiky objavujú od starovekého Egypta až do dnešných dní.

1. Budovanie schém – Dieťa vie aj to, čo sme ho nenaučili

Viete, koľko okien má váš byt? Spamäti asi nie ... no keď sa zamyslíte, po chvíli nájdete odpoveď. A správnu. Pretože máte v hlave schému vášho bytu. Deti majú schémy v hlave tiež. Hejného metóda ich posilňuje, navzájom prepája a vyvodzuje z nich konkrétne úsudky.

2. Práca v prostrediach – Učíme sa opakovanou návštevou

Ak deti poznajú prostredia, v ktorých sa cítia dobre, neznáme veci ich nerozptyľujú. Plne sa sústreďa len na zadanú úlohu a neznámy kontext ich neobťažuje. Každé z približne 25 použitých prostredí funguje trochu inak (rodina, cesta autobusom, jednoduché krokovanie...). Systém prostredí je motivačne nastavený tak, aby zachytil všetky štýly učenia sa a fungovania detskej mysle. Tá je potom motivovaná k ďalším experimentom.

3. Prelínanie tém – Matematické zákonitosti neizolujeme

Informácie neodovzdávame dieťaťu samostatne, vždy sú uložené v známej schéme, ktorú si dieťa kedykoľvek predstavi. Matematické javy a pojmy od seba neodtrháme, ale zapájame pri nich rôzne stratégie riešení. Dieťa si potom samo vyberá, čo mu vyhovuje viac a čo mu je viac prirodzené.

4. Rozvoj osobnosti – Podporujeme samostatné uvažovanie detí

Jednou z hlavných motivácií prof. Hejného pri vytváraní novej metódy bol dôraz na to, aby sa deti nenechali v živote manipulovať. Učiteľ preto v rámci výuky neodovzdáva hotové poznatky, ale predovšetkým učí deti argumentovať, diskutovať a vyhodnocovať. Deti potom sami o sebe vedia, čo je pre ne správne, rešpektujú druhého a vedia sa rozhodovať. Dokonca sú schopné statočne niesť aj dôsledky svojho konania. Popri matematike prirodzene objavujú tiež základy

sociálneho správania a mravne rastú.

5. Skutočná motivácia – Keď „neviem“ a „chcem vedieť“

Všetky matematické úlohy sú v Hejného metóde postavené tak, aby deti ich riešenie „automaticky“ bavilo. Správa motivácia je tá, ktorá je vo vnútri, nie nútenie zvonka. Deti prichádzajú na riešenie problémov vďaka svojej vlastnej snahe.

6. Reálne skúsenosti – Stavíme na vlastných zážitkoch dieťaťa

Využívame vlastné skúsenosti dieťaťa, ktoré si samo vybudovalo od prvého dňa svojho života – doma, s rodičmi, pri objavovaní sveta vonku pred domom, či na pieskovisku s ostatnými deťmi. Stavíme na konkrétnej prirodzenej skúsenosti, z ktorej dieťa následne dokáže urobiť všeobecný úsudok.

7. Radosť z matematiky – Výrazne pomáha pri ďalšej výučbe

Skúsenosti hovoria jasne: tá najúčinnějšía motivácia prichádza z detského pocitu úspechu, z jeho úprimnej radosti, ako dobre sa mu podarilo vyriešiť primerane náročnú úlohu. Je to radosť z vlastných pokrokov, ale aj z uznania spolužiakov a učiteľa. Matematika tak pre deti nie je „strašiakom“, o ktorom už v slovenskom školstve kolujú legendy.

8. Vlastný poznatok – Má väčšiu váhu než ten prevzatý

Keď má prvák poskladať zo zápaličiek štvorec, vezme jednu, druhú, tretiu... Stále mu to nestačí, vezme preto štvrtú zápalku a poskladá štvorec. Potom sa rozhodne poskladať väčší štvorec. Vezme ďalšie zápalky a zloží väčší štvorec. Už začína tušiť, že ak bude chcieť poskladať ešte väčší štvorec, potrebuje na to vždy ďalšie štyri zápalky. Je na ceste k objavu vzorca na výpočet obvodu štvorca.

9. Rola učiteľa – Sprievodca a moderátor diskusií

Bežná spoločenská predstava učiteľa je obraz niekoho, kto vie a prednáša. Keďže učiteľ vie matematiku, môže o nej rozprávať. V množstve prípadov tomu tak aj je. Dieťa si vypočuje učiteľov výklad, zapíše si nejaké poznámky do zošitu, vypočuje si návod na riešenie novej situácie a tento návod sa učí používať. V našom chápaní výučby je rola učiteľa a dieťaťa úplne odlišná.

10. Práca s chybou – Predchádzame zbytočnému strachu detí

Dieťa, ktorému by sme zakázali padať, by sa nikdy nenaučilo chodiť. Analýza chyby vedie k hlbšej skúsenosti, vďaka ktorej si deti omnoho viac pamätajú dané poznatky. Chyby využívame ako nástroj na učenie. Podporujeme deti, aby si chyby našli sami, a učíme ich vysvetľovať, prečo chybu urobili. Vzájomná dôvera medzi dieťaťom a učiteľom potom podporuje radosť žiakov z vykonanej práce.

11. Primerané výzvy – Pre každé dieťa zvlášť podľa jeho úrovne

Učebnice obsahujú úlohy rôznych náročností. Tým, že slabší žiaci vždy niektoré z úloh vyriešia, predchádzame pocitom úzkosti a hrôzy z ďalších hodín matematiky. Tým najlepším žiakom zároveň neustále predkladáme ďalšie výzvy, aby sa nenudili. Učiteľ ich nepreťažuje úlohami, ale zadáva také, aby nimi deti neustále motivoval. Rozdeľuje úlohy v rámci triedy podľa toho, čo ktoré dieťa potrebuje.

12. Podpora spolupráce – Poznanky sa rodia vďaka diskusi

Deti nečakajú, kým sa výsledok objaví na tabuli. Pracujú v skupinkách, vo dvojiciach alebo samostatne. Každý žiak je schopný povedať, ako sa k výsledku dopracoval a vie to vysvetliť i druhým. Výsledok sa rodí na základe spolupráce. Učiteľ tu nie je konečnou autoritou, ktorá len povie, kde je pravda, a otočí ďalšiu stranu učebnice. Žiaci si budujú vlastné plnohodnotné poznanky, o ktorých neustále premýšľajú.

(zdroj: <https://www.indicia.sk/aktualne-skolenia/hejneho-metoda/principy-hejneho-metody> 21.06.2021)

Metóda splývavého čítania SFUMATO

SFUMATO je vyše 40 rokov stará metóda, ktorá pracuje s prirodzenými vlastnosťami detí ako sú hravosť a vynaliezavosť, pričom využíva učenie formou hry a zábavy. Pomocou tejto techniky by deti mali lepšie ovládať techniku práce očí a koncentrovať ich tak, aby mali dostatočný priestor pre zafixovanie textu, ktorý prečítali. Oveľa viac času na spracovanie informácie a na vytvorenie predstavy čítaného textu vedie k lepšiemu pochopeniu významu, pričom deti očami kontrolovane prechádzajú z hlásky na hlásku a hlasne prepájajú nasledujúce hlásky bez prerušenia tónu, ale aj nadýchnutia. Jedným z pozitív splývavého čítania je a tvarovanie a modelovanie hlasu dieťaťa, ktorý dieťa využíva ako nástroj komunikácie a tým si prehĺbuje svoje poznanky o jazyku.

Pozitíva splývavého čítania SFUMATO

- Technika je založená na hlasnom prejave, správnom umiestnení tónu v dutine ústnej pri dodržaní hygieny hlasu.
- Splývavé napojovanie hlások zaručuje plynulý prejav čítanie.
- Správne technické prevedenie bráni vzniku dvojitého čítania a kontrolovaný pohyb očí z písmena na písmeno neumožní vynechať či zamieňať písmená.
- Je tu zakotvené čítanie s porozumením.
- Dlhá expozícia hlások dáva dlhší čas centrálnej nervovej sústave na spracovanie. Oči sa pohybujú dopredu ešte pri predchádzajúcej expozícii hlásky kontrolovane z písmena na písmeno.
- Žiakom je touto technikou umožnené individuálne tempo pri čítaní.
- Po zautomatizovanie a cez extrudované hlásky dochádza ku skracovaniu expozície a tým k správnej rozlišovaniu dlhých a krátkych samohlások

Výhodou tejto metódy je využiteľnosť doteraz fungujúcich učebníc a pomôcok. Na dôležitejšie miesto sa pri splývavom čítaní dostala forma výučby. Pedagógovia pomocou vhodných aktivít a hier naučia deti narábať s hlasom, intonovať, čím sa odbúravajú zábrany a prvotný strach z komunikácie a teda aj hlasného čítania. Deti sa učia sústrediť, vyhodnocovať situácie, dokážu podvedome a nenútené premýšľať nad čítaným textom, teda dochádza k čítaniu s porozumením, nielen k mechanickému čítaniu. Všetky tieto prvky potrebné pre dobré čítanie sa učia pomocou hier, takže o tom ani samé netušia a vnímajú to oveľa viac odľahčene.

Metodika SFUMATO sa snaží predchádzať školskému zlyhávaniu. Technika splývavého čítania rieši prenos zmyslových informácií a jeho spracovanie a chápanie. **Jednotlivé orgány tak pri procese učenia nadväzujú na seba v postupnosti zrak, hlas a sluch, pričom tieto orgány z hľadiska fyziológie centrálneho nervového systému pracujú na základe spätných väzieb.** V konečnom dôsledku je tak vytvorený dostatočný priestor a na pozadí nášho vedomia dochádza k vytvoreniu bezchybného dynamického stereotypu.

Pedagógovia majú na výber z veľkého množstva hier a aktivít. Ide o hry s hláskami, slovami, z ich zvukovou podobou a i tvarom, hádankami a záhadami.

Do hier sa zapája jednotlivec rovnako ako aj celá skupina detí, napríklad pri dramatizácii rozprávky alebo skupinových úlohách.

Pomocou takýchto jednoduchých aktivít dieťaťu pomáhate chápať súvislosti medzi slovom, ktoré číta a jeho skutočným významom i výzorom.

(zdroj: <https://eduworld.sk/cd/martina-pupavova/2543/pri-problemoch-s-citanim-pomaha-aj-metoda-splyvaveho-citania-sfumato> 21.06.2021)

PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO-TECHNICKÉ PODMIENKY NAŠEJ ŠKOLY

Škola má 26 učební, z toho 20 štandardných, pre počet žiakov 15 – 29, a 6 odborných moderne vybavených učební. Všetky učebne sú vybavené modernou digitálnou technológiou a vhodným nábytkom.

Vo všetkých triedach sú inštalované výkonné moderné PC a najmodernejšie interaktívne dataprojektory, ktoré sú pripojené na vysokovýkonný internet. Zborovňa pedagogických zamestnancov je vybavená PC s prístupom na internet, k vzdelávacím programom a aSc agende, ako aj tlačiarňami. Vzhľadom na rozrastajúci sa pedagogický zbor, bude potrebné zborovňu zväčšiť a prispôbiť potrebám zamestnancov.

Požiadavky na digitálnu gramotnosť, jazykové schopnosti a zručnosti a vôbec odborné vzdelávanie v rámci každého predmetu sú však náročné aj v základnom školstve, a preto našou snahou bude pokračovať vo vytvorení takého materiálno-technického stavu, aby sme v čo najširšom spektre predmetov vzdelávali naše deti a žiakov moderne. V najbližších rokoch budeme pokračovať v ďalšom rozvoji informatizácie a digitalizácie našej školy. Posledný rok sa nám podarilo zabezpečiť výmenu kompletnej elektrickej siete. Čo je základ pre rozvoj ďalších potrebných digitálnych technológií. Ďalšou potrebnou investíciou bude oprava resp. výmena ústredného kúrenia a kotlov.

PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Našou prioritou naďalej dbať o bezpečnosť a ochranu zdravia všetkých žiakov a zamestnancov školy, dôsledne dodržiavať dozory a riadiť sa pokynmi zástupkyne riaditeľ'a školy pre I. a II. stupeň, ako aj ostatných vedúcich PK a MZ.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove a vzdelávaní je zabezpečovaná na viacerých úrovniach. Z pozície vedenia školy je vypracovaná dlhodobá koncepcia, v ktorej sú zahrnuté úlohy na zabezpečenie vyhovujúcich podmienok pre vzdelávanie jednak v priestoroch pre vyučovanie, ale aj životnom priestore zamestnancov na pracovisku. Vykonávajú sa pravidelné kontroly a revízie na technických zariadeniach, aby bola dodržaná BOZP ako zamestnancov na všetkých úsekoch, tak aj všetkých žiakov. Vedenie školy každoročne vypracováva plán hospitácií a kontrol, čím sa zisťujú a následne odstraňujú rezervy a nedostatky. Tie sa spravidla odstraňujú dátumom určenia odstránenia nedostatkov.

Ak sa vyskytnú závažnejšie rezervy a nedostatky, podnikáme všetko pre to, aby sme ich čo v najkratšom čase vyriešili k spokojnosti všetkých zainteresovaných strán. Každý zamestnanec je povinný upozorňovať, ale aj dodržiavať pravidlá BOZP tak, ako je to prijaté v dokumentoch BOZP, protipožiarnej ochrany, prevádzkového poriadku, vnútorného a pracovného poriadku a kolektívnej zmluvy. Tieto záväzné dokumenty je povinný dodržiavať každý zamestnanec nášho právneho subjektu.

BOZP, týkajúca sa žiakov, je zabezpečovaná poučovaním zo strany triednych učiteľ'ov o dodržiavaní platného školského poriadku. Žiaci sú poučovaní na začiatku každého školského roka, o čom je vedený zápis v triednej knihe každej triedy. Žiaci sa poučujú na začiatku vyučovania takých predmetov, ktoré si vyžadujú dodržiavanie BOZP, túto povinnosť si plní vyučujúci daného predmetu.

1. CIEĽ VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV ZŠ

Štátny vzdelávací program (ďalej len ŠVP) je najvyšším kurikulárnym dokumentom. Je východiskom pre vytvorenie školských vzdelávacích programov konkrétnych škôl, v ktorých sa zohľadňujú špecifické regionálne podmienky a potreby, posilňuje samostatnosť a zodpovednosť škôl, buduje vzdelávanie založené na rozvíjaní kľúčových kompetencií detí tak, aby absolventi škôl boli pripravení nielen úspešne vstúpiť na trh práce a byť ekonomicky aktívni, nezávislí, dokázali si plniť svoje osobné ciele a spoluvytvárať prosperujúcu a tolerantnú spoločnosť.

Cieľom ŠVP je podporovať také kognitívne činnosti, ktoré sú vyjadrené pojmami, ako je vlastné aktívne objavovanie, hľadanie, skúmanie, pátranie, zisťovanie niečoho nového. Vytváranie uvedených kognitívnych činností možno všeobecne zhrnúť najmä do týchto oblastí výchovy a vzdelávania:

- rozvíjať schopnosti žiakov vedieť a chcieť sa učiť,
- posilňovať sebadôveru žiakov v riešení problémov, ktoré sú spojené s učením,
- podieľať sa na vymedzovaní hodnôt slušného a morálneho človeka.

Priority vzdelávania má naša škola už dlhodobo stanovené, riadi sa nimi a sú ďalším východiskom v procese strategického a operatívneho plánovania a tiež pri tvorbe školského vzdelávacieho programu.

Naším cieľom je:

- Pokračovať aj v nasledujúcom období v podpore kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov a dosiahnuť taký stav, aby sa naša škola stala učiacou sa organizáciou, čo vyžaduje venovať veľkú pozornosť predovšetkým personálnemu manažmentu.
- Budovať školu ako otvorený systém na komunikáciu s vonkajším prostredím.

Stratégia školy je plánovaná na základe profilácie školy. Naše aktivity sú dlhodobo orientované na plnenie hlavných strategických cieľov:

1. Zabezpečiť kvalitné vzdelávanie všetkým žiakom ale aj žiakom so ŠVVP.
2. Budovať kultúru školy uznávajúcu skutočné hodnoty, pozitívnu klímu podporujúcu proces učenia sa žiaka.
3. Zapájať čoraz intenzívnejšie rodičov a ostatnú verejnosť do práce školy, najmä pri zabezpečovaní mimoškolských záujmových aktivít.

Špecifické ciele a úlohy vyplývajúce zo strategických cieľov školy

- Zvyšovať odbornosť vyučovania
- Vytvárať dobrú a podpornú pracovnú klímu
- Vytvárať materiálne podmienky pre zabezpečenie vzdelávania
- Zabezpečovať vnútroorganizačné vzdelávanie – organizovať otvorené hodiny, semináre, ...
- Zabezpečovať zavádzanie inovácií vo vzdelávacom procese – zabezpečiť vzdelávanie

- Umožniť učiteľom cudzích jazykov (podľa ponuky vzdelávacích inštitúcií aj učiteľom iných aprobácií) absolvovanie vzdelávacích programov a stáží v zahraničí.

Vyučovanie orientovať na žiaka, na rozvoj jeho kľúčových kompetencií potrebných pre život.

- rešpektovať individualitu žiaka jeho schopností a spôsobu práce, dať mu možnosť zažiť úspech,
- sústavne zvyšovať úroveň vyučovacích výsledkov využívaním nových aktivizujúcich metód a foriem vyučovania,
- kvalitne pripravovať žiakov na TESTOVANIA, 5, 9
- viesť žiakov k prezentovaniu výsledkov svojej práce na verejnosti, zvyšovať fyzickú zdatnosť detí prostredníctvom pohybových aktivít a spolupráce so športovými oddielmi

Udržať kvalitu vyučovania dvoch cudzích jazykov, vytvárať podmienky na rozvíjanie komunikačných kompetencií v materinskom aj cudzom jazyku.

- venovať zvýšenú pozornosť jazykovo nadaným žiakom, intenzívne ich zapájať do postupových súťaží a jazykových olympiád,
- dopĺňať učebnicový fond kvalitnými učebnicami, zabezpečiť dostatok učebných pomôcok a didaktickej techniky.

Rozvíjať osobnosť žiaka formou záujmového vzdelávania, rozvíjať jeho talent a nadanie.

- naďalej rozvíjať kvalitnú záujmovú činnosť v ZŠ a oddeleniach a záujmových útvaroch ŠKD

Zabezpečovať individuálny prístup k žiakom so ŠVVP a ich kvalitné vzdelávanie.

- Zabezpečiť včas potrebnú diagnostiku žiakov.
- Poskytovať žiakom aj rodičom odbornú pomoc a poradenstvo.
- Zabezpečiť dostatok vhodných kompenzačných pomôcok pre prácu žiakov so ŠVVP.

Vyučovanie riadiť v zmysle tvorivo – humanistickej výchovy (THV)

- vytvoriť v triedach dobrú pracovnú klímu rešpektujúcu osobnosť dieťaťa,
- využívať také formy hodnotenia, ktoré rozvíjajú kritické myslenie detí, posilňujú sebavedomie žiaka, motivujú ho do ďalšej práce,
- oceniť každý úspech žiaka, dať šancu zažiť úspech každému, posilňovať sebavedomie žiaka, oceniť každý jeho úspech,
- rozvíjať vzájomnú kooperáciu žiakov, ich kritické a sebakritické myslenie,

Skvalitniť výkon funkcie triedneho učiteľa, ako učiteľa – špecialistu

- umožniť triednym učiteľom rozvíjať svoje profesijné kompetencie učiteľa,
- prostredníctvom mimoškolských triednych aktivít budovať súdržné triedne kolektívy založené na dobrých medziľudských vzťahoch, odstrániť nežiaduce javy (šikana).

Vo vyučovacom procese aktívne podporovať prosociálnu výchovu žiakov

- skvalitniť výkon triedneho učiteľa, jeho prácu zamerať na formovanie detského kolektívu v duchu humanistických zásad a dodržiavania práv dieťaťa,
- prostredníctvom činnosti žiackeho parlamentu umožniť spoluúčasť žiakov na fungovaní školy - obnoviť činnosť žiackeho parlamentu, zabezpečiť podmienky pre jeho činnosť.

Systematicky a neformálne budovať silné environmentálne povedomie žiakov

- organizovať aktivity pri príležitosti environmentálne významných dní spolupráci s odborníkmi, skvalitniť regionálnu výchovu,

Naučiť žiakov chrániť sa pred nežiaducim vplyvom médií a orientovať ich pozornosť na skutočné hodnoty

- uskutočňovať pre žiakov zážitkové formy vyučovania (exkurzie, besedy,...), zapájať ich do projektov.

Upozorniť žiakov na škodlivosť a nežiaduci vplyv sociálne – patologických javov a kriminality, na zdravý vývoj človeka

- ako súčasť vyučovania zabezpečovať pre žiakov zážitkové formy učenia s danou tematikou – besedy, exkurzie, ukážky činnosti, ...,

2. STUPEŇ VZDELANIA

Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy, žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

3. PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa;
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku;
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách;
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií;
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami;
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých;
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností;
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať;
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám;
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote;
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života;
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- vyhladá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;

- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetoch. Dáva šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní. Naším cieľom je v záujme kvalitného vzdelávania týchto žiakov vyžadovať od rodičov maximálnu participáciu na výchove a vzdelávaní. Týka sa to rodičov žiakov pochádzajúcich predovšetkým zo sociálne znevýhodneného prostredia a všetkých tých, čo majú dieťa vyžadujúce osobitnú starostlivosť.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť budeme smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť a účinne riešiť problémy. Pripraviť žiaka rozhladeného, schopného pracovať v tíme a schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu. Zabezpečíme kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zameraním na komunikatívnosť. Žiakov budeme vychovávať v duchu humanistických princípov, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí. Veľký dôraz budeme hneď od začiatku klásť na vytvorenie dobrého tímu v triede, na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenia žiaka.

4. PRIEREZOVÉ TÉMY

Rýchlo sa meniacia realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.**

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;

- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplyva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom **Mediálnej výchovy** je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti as multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii **Multikultúrnej výchovy** sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma **Regionálna výchova a ľudová kultúra** úzko súvisí s prierezovou témou **Multikultúrna výchova**, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému

rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesualnej zložke výchovy a vzdelávania –vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Dopravná výchova –výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom **Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke** je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania –didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Do ŠKVP sú zapracované:

- Ľudské práva, práva detí, diskriminácia, národnostné menšiny, cudzinci.
- Globálne vzdelávanie a environmentálna výchova.
- Prevencia a boj proti extrémizmu a radikalizmu v zmysle Koncepcie boja proti extrémizmu.
- Akčný plán prevencie obezity na 2015 – 2025.
- Národný štandard finančnej gramotnosti.
- Implementácia informačných technológií a rozvoj digitálnej a čitateľskej gramotnosti.

5. VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Vzdelávacie štandardy obsahujú súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú žiaci získať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania.

Na ich základe škola vo svojom školskom vzdelávacom programe vypracuje učebné osnovy, ktoré vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu školy.

Rozdelenie štandardov do ročníkov v štátnom vzdelávacom programe má charakter odporúčania, škola ich do ročníkov rozdelí tak, aby ich rozsah odpovedal časovej dotácii podľa učebného plánu školy.

Škola pri tvorbe učebných osnov dodržiava zásadu veku primeranosti a zásadu logickej nadväznosti obsahu vzdelávania. Učebnými osnovami povinného vyučovacieho predmetu, ktorého časová dotácia sa v učebnom pláne nezvyšuje alebo sa zvyšuje bez rozšírenia obsahu, môžu byť vzdelávacie štandardy.

Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, ktorých súčasťou sú vedomosti, spôsobilosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný

obsah. Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie. Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedomovanie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov.

6. RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN 2022/2023

I. stupeň –ISCED 1 –Školský vzdelávací plán pre 1.- 4. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín		Počet hodín		Počet hodín		Počet hodín		
		1.ročník		2.ročník		3.ročník		4.ročník		
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9		8		7		7		31
	Cudzí jazyk ANJ		+1		+1	3		3		8
Príroda a spoločnosť	Prvouka	1		2						3
	Prírodoveda					1	+1	2		4
	Vlastiveda					1		2		3
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova	1		1		1		1		4
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	+1	4	+1	4	+1	4	+1	20
	Informatika				+1	1		1		3
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie					1		1		2
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2		2		1		1		6
	Hudobná výchova	1		1		1		1		4
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2		2		2		8
Základ		20		20		23		25		88
Voliteľné hodiny			2		3		2		1	8
Spolu		22		23		25		26		96

Poznámky:

Žiaci sú delení na skupiny:

ANJ – rozdelení žiaci jednotlivých tried –3.–4. ročníka na skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.

INF – rozdelení žiaci jednotlivých tried na skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.

NBV/ETV – spojení žiaci rôznych tried toho istého ročníka s najvyšším počtom žiakov 20.

II. stupeň – ISCED 2 – Školský vzdelávací plán pre 5. –9. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	5.ročník		6.ročník		7.ročník		8.ročník		9.ročník	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5		5		4		5		5	
	Čitateľská gramotnosť						+1				
	Cudzí jazyk ANJ	3		3		3		3		3	
	Cudzí jazyk NEJ Cudzí jazyk RUJ	-		+2		+2		+2		+2	
Človek a príroda	Fyzika	-		2		1		2		1	
	Chémia	-				2		2		1	
	Biológia	2		1	+1	2		1		1	
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	+1	1		1		1		2	+1
	Geografia	2		1		1		1		1	
	Občianska náuka	-	+1	1		1		1		1	
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova	1		1		1		1		1	
	Technika – TECH	1		1		1		1		1	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	+1	4	+1	4	+1	4		5	
	Finančná gramotnosť								+1	+1	
	Informatika	1		1		1		1		+1	
	Výtvarná výchova	1		1		1		1		1	
	Hudobná výchova	1		1		1		1		-	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2		2		2		2	
Spolu		24	27	25	29	26	30	27	30	25	30
Voliteľné hodiny		+3		+4		+4		+3		+5	

Poznámky

Žiaci sú delení na skupiny:

ANJ, NEJ, RUJ– rozdelení žiaci jednotlivých tried –5.–9.ročníka na skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.

INF– rozdelení žiaci jednotlivých tried na skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.

NBV/ETV –spojení žiaci rôznych tried toho istého ročníka s najvyšším počtom žiakov 20.

TECH –rozdelení žiaci jednotlivých tried na skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.

TSV–triedy na 2.stupni ZŠ sa delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat toho istého ročníka s najvyšším počtom žiakov v skupine 25.

5. – 6. ročník – nemôže presiahnuť týždenne 30 h

7. – 8. – 9. ročník – nemôže presiahnuť týždenne 34 h

Učebné plány 2022/2023

Ročník	Učebný plán	Rozširujúce / voliteľné hodiny
1.ročník	ISCED 1	ANJ – 1 h, MAT- 1 h
2.ročník	ISCED 1	ANJ - 1h, MAT – 1 h, INF -1h
3.ročník	ISCED 1	MAT - 1 h, PDV – 1 h
4.ročník	ISCED 1	MAT – 1 h,
5.ročník	ISCED 2	MAT – 1h, OBN -1h, DEJ – 1h
6.ročník	ISCED 2	CUJ – 2 h, BIO – 1 h, MAT – 1h
7.ročník	ISCED 2	SJL - ČG – 1 h, CUJ – 2 h, MAT – 1 h
8.ročník	ISCED 2	CUJ – 2 h, MAT – 1h
9.ročník	ISCED 2	INF – 1 h, CUJ – 2 h, DEJ -1

7.OSOBITOSTI A PODMIENKY NA VÝCHOVU A VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Zohľadňovanie individuálnych potrieb žiaka sa realizuje s cieľom zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj jeho schopností a osobností a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a jeho primerané začlenenie do spoločnosti.

Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola zabezpečí najmä:

- a) včasnú pedagogickú diagnostiku a v nadväznosti na jej závery v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie odbornú diagnostiku (špeciálnopedagogickú, liečbno-pedagogickú, sociálno-pedagogickú, logopedickú, psychologickú, medicínsku) diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ak je potrebné), individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacích cieľov a obsahu, uplatňovanie rozličných foriem hodnotenia, aplikáciu špecifických a alternatívnych foriem komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie, spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnej potreby konkrétneho žiaka;
- b) materiálne vybavenie, ktoré zahŕňa špeciálne edukačné publikácie, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, digitálne technológie, úpravu prostredia, prípadne špeciálne miestnosti a učebne;
- c) odborný prístup pedagogických a odborných zamestnancov, školského podporného tímu a zariadení poradenstva a prevencie, podporu pedagogického asistenta;
- d) akceptujúce školské prostredie a programy v triedach a školách, ktoré sú zamerané na formovanie pozitívnych postojov k ľuďom s odlišnosťou a znevýhodnením;

- e) odbornú prípravu pedagogických a odborných zamestnancov;
- f) finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Základná škola, ktorá vzdeláva žiakov so zdravotným znevýhodnením spolu s ostatnými žiakmi školy, vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a v spolupráci so školským podporným tímom. Škola zabezpečí najmä:

- odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so zariadením poradenstva a prevencie alebo špeciálnou školou;
- vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy, formy alebo spôsoby hodnotenia a spoluprácu so zákonným zástupcom a pedagogickými a odbornými zamestnancami;
- uplatňovanie špecifických foriem komunikácie (slovenský posunkový jazyk, Braillovo písmo), alternatívnej a augmentatívnej komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie;
- využívanie rôznych odporúčaných foriem špecifickej pedagogickej a odbornej podpory a intervencie, ktoré podľa individuálnych potrieb žiaka môžu zahŕňať aj využívanie disponibilných hodín na výučbu špecifických vyučovacích predmetov, alebo na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiak vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu;
- vyučovanie za pomoci ďalšieho pedagogického alebo odborného zamestnanca, individuálne alebo v skupinách na vyučovaní, prednostne v triede spolu s ostatnými žiakmi alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom;
- možnosť učiteľom flexibilne prispôbiť rozsah a štruktúru vyučovacej hodiny zohľadňujúc momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich zdravotného znevýhodnenia;
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

Žiak so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi so zdravotným znevýhodnením, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracováva v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu nie je potrebné

doslovne postupovať podľa vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, keďže rozmanitosť potrieb a charakteristík žiakov s jedným druhom zdravotného znevýhodnenia je veľmi veľká. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka.

Ak vzdelávací program pre žiakov so zdravotným znevýhodnením nezodpovedá charakteru konkrétnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Individuálny vzdelávací program zohľadňuje maximálny vzdelávací potenciál konkrétneho žiaka.

Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je vytvorenie podnetného a podporného prostredia pre efektívne vzdelávanie, aby bol zabezpečený ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov zo SZP škola v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a v spolupráci so školským podporným tímom zabezpečí najmä:

- prispôsobenie metód a foriem vzdelávania podľa individuálneho prístupu tak, aby boli žiaci podporení a motivovaní sa efektívne vzdelávať;
- včasné riešenie ťažkostí vo vzdelávaní, využívanie podpory pedagogického asistenta a iné dostupné možnosti podpory pedagogických a odborných zamestnancov;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov s ohľadom na ich pokračujúce vzdelávanie, pôsobenie na trhu práce a praktický život;
- prípravu aktivít, v ktorých môžu žiaci prejsť a uplatniť svoje záujmy, silné stránky a schopnosti;
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia;
- v prípade odlišného materinského jazyka žiaka škola v obsahu a metódach vyučovania individuálne zohľadní mieru jeho znalosti vyučovacieho jazyka.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby škola môže využiť individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky vyučovacie predmety) v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Individuálny vzdelávací program vypracováva pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Ak má žiak zo SZP zároveň odlišný materinský jazyk a potrebu podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka navštevovanej školy, škola to zohľadní vo vyučovaní a podľa potreby aj v individuálnom vzdelávacom programe daného žiaka.

Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je umožniť im vzdelávať sa a rozvíjať v súlade s ich vývinovými charakteristikami (napr. akcelerovaný kognitívny vývin) a s prihliadnutím na možné vývinové špecifiká, súvisiace s ich nadaním (napr. asynchrónny vývin).

Nadaný žiak sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a rámcového učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú nadanému žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Individuálny vzdelávací program nadaného žiaka vypracováva pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu nie je potrebné doslovne postupovať podľa vzdelávacieho programu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, keďže rozmanitosť potrieb a charakteristík žiakov s nadaním je veľmi veľká. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka, vrátane potrieb vyplývajúcich zo zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia.

Triedy s rozšíreným vyučovaním niektorých predmetov alebo športové triedy možno zriaďovať aj pre tých žiakov, ktorí neboli diagnostikovaní ako nadaní žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ale vybraní na základe kritérií určených riaditeľom školy. Za triedy pre žiakov s nadaním sú pokladané iba tie triedy, ktorých žiaci boli ako nadaní diagnostikovaní zariadením poradenstva a prevencie.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania škola zabezpečí žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania, na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov a na prípadné špecifické vývinové charakteristiky, súvisiace s nadaním (napr. asynchrónia, dysfunkčný perfekcionizmus, senzitivita);
- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne;
- v prípade potreby spolupracovať so psychológom, prípadne s iným odborným zamestnancom;
- v prípade umelecky nadaných žiakov spolupracovať s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom;
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobností a správania;
- dbať na komplexný rozvoj osobnosti nadaných žiakov;
- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a uplatňovať diferencovaný prístup vo vyučovaní, vrátane postupov zameraných na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie;
- umožniť žiakom vzdelávanie pod vedením tútora alebo vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa školy vyššieho stupňa;
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce, sebareflexii a sebaaprijatiu;
- viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

8. CHARAKTERISTIKA ODBORU VZDELÁVANIA A JEHO DĹŽKA

Primárne vzdelávanie poskytuje základy všeobecného vzdelania, osvojenie si elementárnej gramotnosti a kompetencií nevyhnutných pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiaka v súlade s etickými hodnotami. Primárne vzdelávanie – prvý stupeň základnej školy tvorí 1. – 4. ročník základnej školy.

Nižšie stredné vzdelávanie zabezpečuje rozvoj osobného potenciálu každého žiaka, jeho spôsobilostí, zručností a vedomostí potrebných v osobnom i občianskom živote a pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiakov v súlade s etickými hodnotami. Nižšie stredné vzdelávanie – druhý stupeň základnej školy tvorí 5. – 9. ročník.

9. FORMA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchova a vzdelávanie sa na prvom stupni základnej školy organizuje dennou formou.

Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečovaného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu;
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov;
- v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy.

10. VYUČOVACÍ JAZYK

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje v slovenskom jazyku.

11. OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA CUDZINCOV

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka sa pri ich hodnotení a klasifikácii postupuje podľa zákona a metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy¹.

¹ § 55, ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z.; čl. 11 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v znení metodického pokynu č. 40/2021

12. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriavame na tri oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládal danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a Vnútorného systému kontroly a hodnotenia žiakov pre našu školu. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Budeme dbať o to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania.

Kritéria na hodnotenie vedomostí a zručností žiakov – primárne vzdelávanie ISCED 1:

1.-4. ročník – hodnotenie predmetov je realizované známku – číslicou.
Pedagogická rada v prípade integrovaných žiakov schvaľuje slovné hodnotenie v závislosti od diagnóz a potrieb žiaka.

Náboženská a etická výchova sa hodnotia slovom absolvoval /-a.

Kritéria na hodnotenie vedomostí a zručností žiakov – nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2:

1.-4. ročník – hodnotenie predmetov je realizované známku – číslicou.
Pedagogická rada v prípade integrovaných žiakov schvaľuje slovné hodnotenie v závislosti od diagnóz a potrieb žiaka.

Náboženská a etická výchova sa hodnotia slovom absolvoval /-a.

METODICKÉ ZDRUŽENIA, PREDMETOVÉ KOMISIE

MZ - ŠKD

Mgr. Lucia Zdichavská

PK – II. stupeň

SJL- CUJ – DEJ - OBV

PaedDr. Eva Hutirová

MAT-FYZ-INF-THD/SEE-TECH
BIO-CHE-GEG

Mgr. Marcela Švancárová

VYV-ETV-NBV-TSV - HUV

Mgr. Silvia Kása

Žiacky parlament:

Mgr. Martina Kiss

Koordinátor primárnej prevencie drogovej
závislosti a iných sociálno-patologických javov:

Mgr. Martina Hanzelová

Kariérový poradca:

Mgr. Miriam Križanová

Výchovný poradca:

PaedDr. Ivica Vargová

Školská knižnica:

PaedDr. Eva Hutirová

Činnosť predmetových komisií (PK) a metodických združení (MZ) je zameraná hlavne na kontrolu a dodržiavanie učebných osnov v danom predmete a sú poradnými orgánmi riaditeľa školy

SPOLUPRÁCA S RODIČMI A INÝMI SUBJEKTMI

Kooperácia medzi vedením ZŠ, Aktívom rodičov, Radou školy, Obecným úradom vo Veľkých Úľanoch a sponzormi je počas uplynulých štyroch rokov veľmi dobrá. Stotožnenie sa ich vedúcich predstaviteľov s myšlienkou modernizovať školu a jej výchovno-vzdelávací proces priniesla za niekoľko rokov spolupráce plodné a zmysluplné výsledky.

Naši žiaci sa môžu vzdelávať v niekoľkých moderných učebniach – digitálnych technológií, anglického jazyka a v odbornej učebni biológie –chémie a fyziky ako aj čiastočne budú môcť využívať aj novovybudovanú školskú knižnicu. Naše deti však využívajú vo všetkých učebniach 1. aj 2. stupňa našej školy výpočtovú techniku, dataprojektory, interaktívne tabule. Techniku sa učia v plne vybavenej polytechnickej učebni a školskej kuchynke. Z tančiarne sme vybudovali terapeutickú miestnosť pre deti so špecifickými výchovno- vzdelávacími potrebami. Škola už 4 roky využíva elektronickú triednu knihu a žiacku knižku.

Rodičia vytvorili občianske združenie a z jeho prostriedkov finančne podporujú školu. Okrem finančnej pomoci mnohí rodičia ochotne fyzicky pomáhajú pri uskutočňovaní niektorých významných a veľmi úspešných podujatí školy.

Rada školy má 11 členov, zastúpenie v nej majú 4 rodičia, 2 pedagogickí pracovníci- jeden za I. stupeň a ŠKD a jeden za II. stupeň, 1 nepedagogický zamestnanec a 4 členovia vymenovaní zriaďovateľom. Rada školy zasadá najmenej 2-krát do roka.

Rada školy:

1. Mgr. Zuzana Heribanová Góghová predseda
2. Mgr. Mária Kocsis Tóthová podpredseda
3. Mgr. Kása Silvia
4. Mgr.Liptaková Henrieta
5. Mgr. Bartovičová Janka
6. Seböková Daniela
7. Ing. Štefunková Ováry Martina
8. Mgr. Danišová Ildikó
9. Mgr. Metzner Zuzana
10. Ing. Zsolt Farkas
11. Lipták Kristián

Školský vzdelávací program na rok 2022/2023 bol prerokovaný a schválený Pedagogickou radou Základnej školy 11.10.2022 s platnosťou od 05.09.2021.

PaedDr. Monika Snohová, riaditeľka

Školský vzdelávací program na rok 2022/2023 bol prerokovaný a schválený Radou školy pri ZŠ dňa 12.10.2022.

Mgr. Zuzana Heribanová Góghová
predseda Rady školy

Obecný úrad Veľké Úľany , ako zriaďovateľ ZŠ v zastúpení primátorom mesta Ing. Františkom Góghom schvaľuje školský vzdelávací program na školský rok 2022/2023.

Ing. František Gógh
starosta obce

Základná škola Mikuláša Lieskovského Veľké Úľany

Školský rok: 2022/2023

Dodatok ku školskému vzdelávaciemu programu

Základné podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach základných škôl (integrované vzdelávanie)

OBSAH

1.	Pedagogický princíp školy	2
2.	Zameranie školy a stupeň vzdelania	2
2.1	Stupeň vzdelania	2
2.2	Profil absolventa	3
2.3	Pedagogické stratégie	3
2.4	Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami	3
2.4.1	Individuálny výchovno-vzdelávací program	3
2.5	Dĺžka a špecifiká výchovy a vzdelávania	4
2.6	Formy výchovy a vzdelávania	4
2.7	Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	5
2.8	Priestorové a materiálno-technické podmienky školy	5
2.9	Vzdelávacie štandardy	5
3.	Rámcové učebné plány	5
4.	Začlenenie prierezových tém	5
5.	Vnútorň systém kontroly a hodnotenia	6
5.1	Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov	6
5.2	Školský učebný plán	6
5.2.1	Rámcový obsah vzdelávania predmetu RŠF	6
5.2.2	Rámcový obsah vzdelávania predmetu ILI	8
5.2.3	Rámcový obsah vzdelávania predmetu RKSaSZ	14
5.2.4	Rámcový obsah vzdelávania predmetu TKC	15
5.3	Vzdelávacie oblasti	17
6.	Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s VPU	17
6.1	Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s VPU vo výchovno-vzdelávacom procese	18
6.2	Všeobecné zásady hodnotenia žiaka s VPU	20
7.	Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti	20
8.	Rámcové učebné plány	21
9.	Podmienky prijímania	22
10.	Povinné personálne zabezpečenie	22
11.	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v škole	23

1. Pedagogický princíp školy

Základná škola zabezpečuje podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní, a to v zmysle § 94 ods. 1 a § 2 písmeno s) zákona č. 245/2008 Z.z. v školskej integrácii, t. j. v triede alebo výchovnej skupine spolu s ostatnými deťmi alebo žiakmi školy. Naším princípom je, aby každý žiak v škole zažil úspech.

Cieľom vzdelávania žiakov so ŠVVP je pripraviť ich na vzdelávanie na akejkoľvek strednej škole s prihliadnutím na ich schopnosti a možnosť vykonávať zvolenú profesiu. Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program. Zabezpečujeme úpravu podmienok, foriem, metód a prístupu vo výchove a vzdelávaní žiaka so ŠVVP a rešpektujeme úpravy vyplývajúce z prítomných porúch nielen vo vzdelávaní, ale i v hodnotení a klasifikácii. Žiaci základných škôl s VPU v základnej škole plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základných škôl na primárnom a nižšom sekundárnom stupni vzdelávania.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

2.1 Stupeň vzdelania

ISCED 1 (primárne vzdelávanie)

ISCED 2 (nižšie sekundárne vzdelávanie)

2.2 Profil absolventa

Osvojené kľúčové kompetencie absolventa základnej školy zodpovedajú profilu absolventa primárneho a nižšieho sekundárneho stupňa školského vzdelávania.

2.3 Pedagogické stratégie

Školský špeciálny pedagóg poskytne odbornú intervenciu žiakom so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami, rodičom a zamestnancom školy bude poskytovať odborné poradenstvo v oblasti vzdelávania žiakov so ŠVVP.

2.4 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Základná škola zabezpečuje zatiaľ integrované vzdelávanie žiakom so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami, t.j. žiakom:

1. s vývinovými poruchami učenia
2. s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD, ADD)
3. s narušenou komunikačnou schopnosťou
4. chorým a zdravotne oslabeným
5. s autizmom a inými pervazívnymi poruchami (Aspergerov syndróm)

Základná škola spolupracuje so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie - centrum špeciálnopedagogického poradenstva, centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. Podľa potreby sa kooperuje aj s inými inštitúciami alebo odborníkmi, ako napríklad Štátny pedagogický ústav v Bratislave, detský lekár.

Škola zabezpečuje odbornú personálnu intervenciu školskému špeciálnemu pedagógovi, školskému psychológovi a výchovnému poradcovi.

2.4.1 Individuálny výchovno-vzdelávací program

IVVP vypracováva triedny učiteľ v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby a so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. V prípade potreby sa žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prispôsobí obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch. V tom prípade vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť IVVP úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu. Úprava sa vypracuje len pre predmety, v ktorých nemôže žiak postupovať podľa učebných osnov daného ročníka. IVVP je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so

vzdelávací program obsahuje:

- Základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces
- Požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy
- Modifikáciu učebného plánu a učebných osnov
- Aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov
- Špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka
- Špecifiká organizácie a foriem vzdelávania
- Požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok
- Zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, školského psychológa, psychológa (CPPP a P, CŠPP) a iných podľa potreby, na základe odporúčania školského poradenského zariadenia.

IVVP podpisuje: riaditeľ školy, triedny učiteľ, školský špeciálny pedagóg, zákonný zástupca žiaka, ostatní vyučujúci.

2.5 Dĺžka a špecifiká výchovy a vzdelávania

V prípade potreby sa dĺžka vzdelávania žiakom so zdravotným znevýhodnením predĺži až o dva roky (§97 ods. 2 zákona č. 245/2008Z.z.) v prípade školskej integrácie individuálne, rozložením obsahu vzdelávania v súlade s individuálnym vzdelávacím programom (pri uplatnení § 94 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z.z.). V prípade potreby sa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením zvýši počet voliteľných hodín o 1 až 3 hodiny týždenne. Pri vyučovaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti sa dĺžka a štruktúra vyučovacej hodiny stanovuje flexibilne, zohľadňuje sa psychický stav, správanie a potreby žiakov. Vo výnimočnom prípade môže byť žiak so závažnou formou poruchy aktivity a pozornosti na základe lekárskeho odporúčania na určitý čas podľa § 24 zákona č. 245/2008 Z.z oslobodený od povinnosti dochádzať do školy, pričom sa mu v súlade s týmto zákonom poskytuje individuálne vzdelávanie.

2.6 Formy výchovy a vzdelávania

Základná škola poskytuje žiakom s VPU stupeň vzdelávania ISCED 1 a ISCED 2, uplatňuje pri vzdelávaní týchto žiakov tú formu organizácie výchovy a vzdelávania podľa § 54 zákona č. 245/2008 Z. z., prostredníctvom ktorej mu pre nich prijateľným spôsobom zabezpečíme získanie príslušného stupňa vzdelania. K výberu formy vzdelávania žiakov s VPU pristupujeme individuálne, podľa výsledkov špeciálnopedagogickej, psychologickkej, prípadne inej odbornej diagnostiky.

2.7 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Základná škola systematicky spolupracuje v súvislosti s edukáciou žiakov so zdravotným znevýhodnením s centrami pedagogicko-psychologického a špeciálno-pedagogického poradenstva, so Štátnym pedagogickým ústavom v Bratislave. V súvislosti so zabezpečením edukácie týchto žiakov sa kooperuje aj so zákonnými zástupcami.

2.8 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Podmienky pre povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie sú definované v Štátnom vzdelávacom programe pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a v Štátnom vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2.

2.9 Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy žiakov so ŠVVP sú rovnaké ako pre ostatných žiakov primárneho alebo nižšieho stredného stupňa. Vzdelávacie štandardy slúžia pre učiteľov, aby vedeli, kam majú smerovať svoje pedagogické pôsobenie.

3. Rámcové učebné plány

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením zaradíme podľa potreby špecifické predmety zamerané na korekciu, terapiu a reedukáciu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia žiakov, napríklad: rozvíjanie špecifických funkcií, individuálnu logopedickú intervenciu, rozvoj komunikačných schopností a sociálnych zručností terapeuticko - korekčné cvičenia.

4. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy v Štátnom vzdelávacom programe sa vzťahujú aj na žiakov so ŠVVP.

5. Vnútroštruktúrný systém kontroly a hodnotenia

5.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa berie do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon, v súlade s dodržiavaním Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (Príloha č.2 k metodickému pokynu – Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole) schváleného MŠ SR pod číslom 20113121/12824:4-921 zo dňa 1.5.2011.

5.2 Školský učebný plán

Začlenený žiak v školskej integrácii sa vzdeláva podľa rámcového učebného plánu základnej školy, v ktorej sa vzdeláva a podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len „IVP“) s prihliadnutím na jeho znevýhodnenie. Obsah jeho vzdelávania vychádza zo Vzorových vzdelávacích programov pre deti a žiakov príslušným druhom postihnutia alebo narušenia.

5.2.1 Rámcový obsah vzdelávania predmetu RŠF

Cieľom predmetu **rozvíjanie špecifických funkcií** je v maximálnej miere podporiť rozvoj špecifických funkcií ako predpokladu k úspešnému zvládnutiu čítania, písania a počítania. Cieľom špeciálnopedagogickej reedukácie je odstrániť alebo aspoň zmierniť VPU a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nich vyplývajú. Sekundárnym cieľom RŠF je prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti. V širšom meradle podporuje RŠF sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu detí

a mládeže s VPU do spoločnosti. Čiastkové ciele a obsah predmetu RŠF vychádzajú z psychologickkej, špeciálnopedagogickej a logopedickej diagnostiky.

Činnosť a aktivity sú zamerané na tieto oblasti:

OBLASŤ ROZVÍJANIA INÝCH SCHOPNOSTÍ

- Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie
- Rozvíjanie vnímania, poznávania, diferenciacných schopností
- Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť)
- Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť)
- Poznávacie procesy (zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie, kategorizácia)
- Rozvíjať priestorovú orientáciu (orientácia v makropriestore, orientácia v mikropriestore) a orientáciu v čase
- Rozvíjanie priestorovej a časovej orientácie.
- Nácvik pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná a časová orientácia)
- Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti)
- Intermodalita (audiovizuálny vzťah)
- Rozvíjať motorické schopnosti
- Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.

OBLASŤ MATEMATICKÝCH SCHOPNOSTÍ

- Rozvíjať predčíselné predstavy.
 - Zoskupovanie pod hlavné pojmy, vytváranie analógií, rozpoznávanie a použitie pravidiel, rozpoznávanie súvislostí.
 - Triedenie, množstvo, veľkosť, zaradenie, usporiadanie, porovnávanie, postreh, logika, pochopenie predčíselných pojmov veľkosť, tvar, dĺžka, počet.
 - Pochopenie predčíselných pojmov veľkosť, tvar, dĺžka, počet.
- Rozvíjať číselné predstavy.
 - Osvojiť si stálosť množstva, pojem , zápis čísla, množstvo, číselný rad, číselná os, rozklad čísla, párne a nepárne čísla, porovnávanie, zmena množstva.
- Naučiť žiakov matematické operácie a vzťahy medzi nimi.
 - Osvojiť si okruh matematických a číselných pojmov, význam znamienok, názorné príklady, manipulácia s predmetmi, operácie: sčítanie a odčítanie, násobenie a delenie, tabuľky, orientácia v tabuľkách, zlomky; hry s kartami, kockami, paličkami, žetónmi, tabuľkami.
- Naučiť žiakov riešiť slovné úlohy.
 - Chápanie matematických pojmov a ich „prevod“ do bežného života.
 - Slovné úlohy z bežného života.
- Naučiť žiakov geometriu.
 - Základné geometrické pojmy, tvary, vzťahy.
 - Hry a manipulácia s predmetmi a útvarmi v rovine a v priestore.
 - Rozvíjanie konštruktívneho a tvorivého myslenia.
- Pochopiť jednotky a prevody jednotiek.

- Jednotky dĺžky, hmotnosti, objemu, plochy – názorne a prakticky.
- Naučiť sa algoritmy a zmeny algoritmu.
 - Praktické úlohy z bežného života.
- Naučiť sa orientovať v rovine a v priestore.
 - Hry a manipulácia s predmetmi a útvarmi v rovine a v priestore.
 - Praktické úlohy z bežného života.
- Naučiť sa orientovať v čase.
 - Následnosti, postupnosti, sekvencie (kalendár, hodiny, časové úseky a pod.)

Cieľ: pripraviť žiakov na vzdelávanie na akejkoľvek strednej škole s prihliadnutím na ich schopnosti a možnosť vykonávať zvolenú profesiu. Voliteľné predmety v školskom vzdelávacom programe sa v prípade potreby začleneným žiakom posilnia špecifickými predmetmi.

5.2.2 Rámcový obsah vzdelávania predmetu ILI

Vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia (ďalej len ILI) je určený pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS), alebo v rámci NKS aj špecifické vývinové poruchy učenia.

Počet vyučovacích hodín v týždni je daný rámcovým učebným plánom (ďalej len UP) v príslušnom vzdelávacom programe pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením schválenom Ministerstvom školstva SR a školským učebným plánom.

Rámcový obsah vzdelávania je široko koncipovanou otvorenou normou intervencie.

Cieľom predmetu ILI je:

- v maximálnej miere podporiť rozvoj reči a jazykových schopností jako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a jako predátora pre úspešné zvládnutie čítania a písania,
- odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie komunikačnej schopnosti a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú,
- prevencia vzniku poruch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti,
- podporiť sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu detí a mládeže s NKS do spoločnosti.

Čiastkové ciele a obsah predmetu ILI vychádzajú z logopedickej diagnostiky. U detí a mládeže s viacnásobným postihnutím a ťatým stupňom NKS ide o rozvoj komunikačných schopností k najbližšej zóne ich vývinu, tak, aby boli schopní zrealizovať svoj komunikačný zámer podľa svojich potrieb zrozumiteľne pre komunikačného partnera.

OBSAH

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti nepochybne úzko súvisí s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa. Preto terapeutické postupy a metódy musia mať širší záber a ILI sa má orientovať na celý komplex dorozumievacieho procesu.

Obsah logopedických cvičení musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Oblasti stimulácie sú uvedené v nasledujúcej

časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti. V procese terapie vychádza logopéd z dostupných terapeutických materiálov a najmä z pracovných listov, ktoré si aktuálne vytvára.

Obsah pracovných listov bude vychádzať z básničiek, riakaniek, vyčítaniek a rozprávok, ktoré sú výborným prostriedkom na všestranný rozvoj komunikačných schopností dieťaťa, jeho tvorivosti, aktivity, vnímavosti, fantázie.

1. krok: Vstupná logopedická a špeciálnopedagogická diagnostika nových žiakov, prípadne rediagnostika na začiatku každého školského roka.
2. krok: Stanovenie cieľov stimulácie podľa výsledkov diagnostiky.
3. krok: Odporúčaný obsah stimulácie reči a jazykových schopností podľa jednotlivých rovín, gramotnosti a iných schopností.

Narušená komunikačná schopnosť

Ak chceme definovať NKS, treba najskôr vymedziť samu komunikačnú schopnosť: ide o schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách a to za účelom realizovania určitého komunikačného zámeru. Komplexnosť znamená, že, táto schopnosť zahŕňa všetky jazykové roviny (fonetickofonologickú, lexikálno-sémantickú, morfológicko-syntaktickú, pragmatickú...); pokiaľ ide o formy, komunikačná schopnosť zahŕňa všetky spôsoby komunikovania (napríklad hovorený, grafický, neverbálny spôsob komunikácie).

O NKS hovoríme vtedy, ak niektorá rovina jazykových prejavov (alebo niekoľko rovín súčasne) človeka interferuje s jeho komunikačným zámerom.

Jednotlivé druhy NKS možno analyzovať v rozličných koncepciách, v rámci rozličných teórií a v rozličných kontextoch. Pre naše potreby bude najjednoduchšie uplatniť nozologické hľadisko. Z tohto aspektu rozlišujeme viacero základných druhov NKS, ktoré sa potom v rámci Medzinárodnej klasifikácie chorôb členia na konkrétne diagnózy:

- vývinová bezrečnosť – narušený vývin reči;
- získaná orgánová bezrečnosť – afázia;
- získaná psychogénna bezrečnosť- mutizmus, elektívny mutizmus;
- narušenie zvuku reči – fufnivosť;
- narušenie plynulosti reči – zajakavosť, brblavosť;
- narušenie člankovania reči – dyslália, dyzartria;
- poruchy hlasu – dysfónia, afónia;
- kombinované chyby a poruchy reči – súčasný výskyt viacerých druhov narušenej komunikačnej schopnosti;
- symptomatické poruchy reči: NKS pri iných, dominujúcich postihnutiach, ochoreniach, narušeníach - napr. pri sluchovom postihnutí, detskej mozgovej obrne;
- narušenie grafickej stránky reči: agrafia, alexia, akalkúlia, dyslexia, dysortografia, dysgrafia, dyskalkúlia.

Logopedická intervencia

Intervencia sa tu poníma v tom najširšom zmysle ako: „činnosť, pôsobenie za účelom zmeny“. Logopedická intervencia je špecifická aktivita, ktorú uskutočňuje logopéd s cieľmi:

1. identifikovať NKS;
2. eliminovať, zmierniť NKS, resp. v prípade jej pretrvávania prekonať komunikačnú bariéru;
3. predísť tomuto narušeniu (zlepšiť komunikačnú schopnosť človeka).

Logopedickú intervenciu chápeme ako zložitý multifaktoriálny proces, ktorý sa realizuje v záujme dosiahnutia svojich troch základných cieľov, na troch, s týmito cieľmi

analogických, vzájomne sa prelínajúcich úrovniach:

- logopedická diagnostika
- logopedická terapia
- logopedická prevencia.

Dôležitou súčasťou logopedickej intervencie je spolupráca s rodičom, učiteľmi a ostatnými odborníkmi v celom procese intervencie. Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín. V prípade ťažkého stupňa NKS je možné vykonávať logopedickú terapiu aj častejšie ako stanovuje učebný plán. Potom je určenie frekvencie cvičení v kompetencii riaditeľa školy. Dĺžka logopedických cvičení je závislá od veku a schopností dieťaťa, logopedickej diagnózy a prípadne iných špecifik dominantného alebo iného postihnutia dieťaťa.

K vymedzenému obsahu treba pristupovať ako k otvorenému systému, čo znamená, že učivo môžu dopĺňať či redukovať. Jednotlivé osnovné heslá plnia funkciu námetov na jednotlivé hodiny, čiže učiteľ si zvolí také, ktoré podľa jeho názoru sú potrebné pre žiakov z aspektu ich praktického významu pre intervenciu. Takto štruktúrovaná osnova vytvára dostatok priestoru pre iniciatívu učiteľov z hľadiska obsahu i rozsahu. Vyučujúci rozhoduje o spôsobe riadenia vyučovacieho procesu a usiluje sa o dosiahnutie optimálnych výsledkov. Prístupom k žiakom, voľbou aktivizujúcich organizačných foriem a metód práce vyučujúci prispieva k tomu, aby žiaci mali po kladne hodnotených výkonoch pocit spokojnosti a úspechu a tak sa podporila ich aktivita v predmete. Tematické výchovno-vzdelávacie plány preto nie sú potrebné a ich dodržiavanie by bolo nereálne. Individuálny plán logopedickej terapie je vlastne postup vedúci k splneniu cieľov terapie v jednotlivých oblastiach uvedených v časti Obsah ILI – primerane komunikačným, vývinovým a kognitívnym schopnostem žiaka.

Oblasť stimulácie	Ciele stimulácie	Obsah stimulácie	Metódy a formy práce
Oblasť rozvoja pragmatiky:	Rozvíjať komunikačnú kompetenciu jako dorozumívací prostriedok. Rozvíjať schopnosti adekvátne používať rečové a jazykové prostriedky vzhľadom na komunikačného partnera, situáciu a cieľ komunikácie. U detí a žiakov s ťažkým a viacnásobným postihnutím dosiahnuť schopnosť dorozumievať sa pomocou posunkového jazyka alebo niektorej formy alternatívnej a augmentatívnej komunikácie (AAK).	Použitie jazyka v komunikačných situáciách: modelové hry, kladenie otázok, vykonávanie inštrukcií, komentovanie činností a pod. Vytváranie komunikačného aparátu, osvojovanie si takých foriem komunikácie, ktoré je žiak schopný zvládnuť a používať (grafické systémy, kombinované systémy, posunkový jazyk, gestá, prstová abeceda, použitie elektronických pomôcok pod. Tréning komunikačných partnerov.	▪ Individuálna a skupinová práca so žiakmi; ▪ rozhovor so žiakom; ▪ didaktická hra; ▪ písomné a grafické pracovné listy; ▪ diagnostické testy; práca s IKT;

Oblasť rozvoja foneticko-fonologickej roviny:	Rozvíjať fonematické uvedomovanie, Schopnosť diferencovať dištingtívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností dieťaťa. Rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť, Správne dýchanie.	Tréning fonologického uvedomovania podľa Eľkonina (SAS), nácvik fonematickej diferenciacie, nácvik artikulácie. Dychový tréning Hlasové cvičenia. Myofunkčná terapia. Orofaciálna stimulácia. Fonograforytmika.	
Oblasť rozvoja lexikálno-sémantickej roviny:	Rozvíjať slovnú zásobu. Budovať štruktúrovaný systém klasifikácie pojmov v pamäti, rozvíjať schopnosť hľadať významovú podobnosť slov a kategorizovať ich. Rozvíjať schopnosť používať ustálené slovné spojenia- frázy.	Rozvíjanie slovnej zásoby, Kategorizácia pojmov, oprava viet, dokončovanie viet, tvorba slovníkov náročných pojmov v jednotlivých predmetoch, kľúčové slová, sémantické mapy, a pod. Tvorba (rečových) denníkov.	
Oblasť rozvoja gramatiky (morfológie a syntaxe):	Stimulovať porozumenie reči. Voliť si formy potrebné pre konkrétne dieťa. Rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá. Aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby.	Určovanie rodov podstatných mien, nácvik flexie podľa trendu vývinu reči, predložkových väzieb a analógie, maľované čítanie, tvorba viet, opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči	
Oblasť rozvoja naratív (rozprávačských schopností):	Rozvíjať schopnosti rozumín reči a podporovať schopnosť reprodukovať udalosť, príbeh alebo prečítaný text štruktúrovane, kohézne, zmysluplne a plynule	Rozvíjanie rozprávačských schopností podľa osnovy (obrázkovej, otázok), spontánne rozprávanie príbehu alebo udalosti, reprodukovanie prečítaného textu	
Oblasť rozvoja gramotnosti:	Čítanie Fixovať grafémy, slabiky a slová, pravopis.	Rozvíjanie gramotnosti Čítanie – technika čítania i porozumenie Prečítaného podľa osnovy	

	<p>Osvojiť si techniku čítania a čítať s porozumením obsahu prečítaného textu pomocou stratégií práce s textom.</p> <p>Písanie a pravopis Naučiť Žižkov stratégie osvojovania si pravopisných pravidiel, aplikovať ich v písaní, pracovať s pravidlami slovenského pravopisu primerane vývinovej úrovni.</p> <p>Rozvíjať integráciu hovorenej a písanej reči.</p> <p>Matematické schopnosti Rozvíjať predčíselné predstavy Rozvíjať číselné predstavy Rozpoznať súvislosti. Rozvíjať matematické schopnosti</p>	<p>Prepojenie čítania a písania Osvojovanie si stratégií učenia Interpretovanie obsahu textu, Kladenie otázok, Vytváranie kauzálnych spojení, doplňovanie textu a pod. Písanie - písanie i ortografia, súvislý Písemný prejav</p> <p>Zoskupovanie pod hlavné pojmy. Vytváranie analógií. Rozpoznanie použitého pravidla. Použitie pravidla. Vytvorenie stálosti množstva. Budovanie matematických predstáv. Budovanie okruhu číselných a matematických pojmov (viac, menej, rovnako....), vzťahov medzi nimi. Chápanie matematických operácií. Riešenie slovných úloh. Geometria Jednotky . Algoritmy</p>	
Oblasť rozvoja funkčnej komunikácie:	<p>Osvojovať si komunikačné stratégie Rozvíjať konverzačné schopnosti</p>	<p>Komunikačné stratégie zamerané na dieťa, Stratégie ľahšieho porozumenia, výmen, nových pojmov, rečového vzoru a stratégia konverzácie Rozvíjanie konverzačných schopností</p>	
Oblasť rozvíjania iných schopností:	<p>Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie Rozvíjať sluchovú a</p>	<p>Rozvíjanie vnímania, poznávania, diferenciacných schopností</p>	

	<p>zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).</p> <p>Rozvíjať priestorovú orientáciu (orientácia v makropriestore, orientácia v mikropriestore) a orientáciu v čase</p> <p>Rozvíjať motorické schopnosti</p>	<p>Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zrková, pracovná pamäť)</p> <p>Poznávacie procesy (zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie - kategorizácia)</p> <p>Rozvíjanie priestorovej a časovej orientácie.</p> <p>Nácvik pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná a časová orientácia),</p> <p>Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti)</p> <p>Intermodalita (audiovizuálny vzťah)</p> <p>Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.</p>	
--	--	---	--

5.2.3 Rámcový obsah vzdelávania predmetu RKSaSZ

Pre žiakov s autizmom a inými pervazívnymi poruchami sa odporúča zaradenie predmetu **rozvoj komunikačných schopností a sociálnych zručností**, ktorého obsahom sú grafomotorické zručnosti, manuálne zručnosti, zhotovovanie mnemotechnických a kompenzačných pomôcok. Voliteľné predmety v školskom vzdelávacom programe sa v prípade potreby začleneným žiakom posilnia predmetmi ako Rozvíjanie špecifických funkcií, prvého cudzieho jazyka a podobne.

Všeobecným cieľom predmetu, ktorý sa prelína každým ročníkom je rozširovanie funkčnej komunikácie v kategóriách:

- žiadanie osobných potrieb,
- reakcie na správanie iných ľudí,
- komentovanie,
- žiadanie informácií,
- vyjadrovanie pocitov,
- vyjadrovanie prosociálnych postojov,
- budovanie schopnosti empatie,
- vytváranie kognitívnej bázy na rozvíjanie primeraného správania, odrážajúceho očakávania okolia,

- vyjadrovanie sa primerane v obchode,
- schopnosť pýtať sa (dávať otázky), primerane sa vyjadrovať o počasí,
- chápať, čo znamená: koniec - začiatok,
- dokázať si zvoliť vhodný televízny program.

Sekundárnym cieľom predmetu je zmiernovanie prejavov problémového správania.

OBSAH

Identifikácia pocitov, ich možných príčin a správania, ktoré redukuje či mení vyjadrované pocity (predvedieme rôzne emócie, s cieľom identifikovať ich dieťaťom, ako aj určiť ich možné príčiny a spôsoby ako zmeniť situáciu. Je dôležité, aby emócie boli veku primerané). Demonštrácia emócií, rozoznávanie emócií naživo (hra „Ako sa cítim?“, s následným predvedením a identifikáciou možných príčin takéhoto emocionálneho stavu alebo nálady, pomenovanie vlastných emócií, pocitov a nálad.), identifikovať či nás druhá osoba počuje, identifikovať či nás druhá osoba vidí, identifikovať, či druhá osoba vie určitú informáciu (ak asistent videl, že sa učiteľ so žiakom o niečom rozprávajú, ešte neznamená, že to počul). Vytvorenie schopnosti zaujať interaktívnu rolu iniciátora rozhovoru, aj reagujúceho v rozhovore.

PROCES

Ciele dosahovať rozmanitými spôsobmi, podľa individuálnych kapacít žiaka, ním preferovaných aktivít a vychádzajúc z tvorivosti učiteľa a prirodzených možností sociálneho a komunikačného prostredia školy.

5.2.4 Rámcový obsah vzdelávania predmetu TKC

Cieľom špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je naučiť žiakov v maximálnej miere zvládať subjektívne záťažové situácie, zmiernovať impulzivitu, agresivitu, pozitívne ovplyvňovať krátkotrvajúcu pozornosť a nízku frustračnú toleranciu, čo im umožní sociálne prijateľným spôsobom sa začleniť do domáceho prostredia, skupiny spolužiakov v škole a vrstovníckej skupiny v širšom sociálnom prostredí. Sekundárnym cieľom TKC je prevencia vzniku vývinových porúch učenia, porúch správania ako následku neúspechu v osvojovaní si gramotnosti. Na hodinách predmetu sa žiak vedie k tomu, aby sa primerane, podľa svojich schopností, naučil poznávať sám seba, uvedomovať si svoje city a pocity, komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí. Terapeutické postupy a metódy špecifického vyučovacieho predmetu TKC sa uplatňujú v rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu. Špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sa nehodnotí známku.

Obsah špecifického vyučovacieho predmetu je rámcový. Realizácia jednotlivých tém sa prispôsobuje schopnostiam žiakov, špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám a problémom v triede. Jednotlivé témy možno aplikovať aj na iných predmetoch podľa potreby žiaka. Stimulácie oblasti sú uvedené v nasledujúcej časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti.

1. Problémové správanie a jehokorekcia

Identifikácia a uvedomenie si podielu jednotlivých faktorov podmieňujúcich problémové správanie žiaka: Koláč aktuálnych problémov; Koláč dôvodov, ktoré vedú k problémovému správaniu a určenie oblasti s najvyšším podielom vlastného pričinenia, možností vlastnej

korekcie; Využitie spätnej väzby od iných, výmena skúseností z podobných situácií.

Hľadanie možností a posilnenie motivácie k zmene tých foriem správania, ktoré mávajú negatívne dôsledky: Osobný plán - čo je môj cieľ; čo sa dá urobiť najskôr; kto si to všimne prvý; 5 prianí; Jama.

Závislosti – tematická skupina: mýty o drogách; šnúrka, ako demonštrácia vzniku závislosti; Nedokončené vety; príbehy – identifikácia rizikového správania; nacvičovanie odmietania.

Záškoláctvo – tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach; identifikácia príčin; dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.

Krádeže – tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach; identifikácia príčin; dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.

2. Rozvíjanie emocionálnej inteligencie

Identifikácia vlastných pocitov, pocitov iných a spôsoby ich vyjadrovania: Kocka emócií; Koláč emócií; Moje srdce; Kedy mi začne viac biť srdce; piktogramy emócií; Teplomer pocitov.

Uvedomovanie si rozdielov medzi citmi a činmi: Vety vyjadrujúce myšlienky a pocity, ich rozlíšenie; Čo si myslím, čo robím alebo ako sa cítim; metóda ABC.

Ovládanie vlastných emócií, impulzov, zvládanie hnevu, smútku: kreslenie; Koláč hnevu; asociácie napr. na hnev; Koláč hnevu; Koláč radostí; nácvik relaxácií.

Empatia, schopnosť vidieť situáciu z hľadiska iných: poznanie vlastnej empatie cez hru na empatiu (alternatívne voľby); skupinová empatia; empatická analýza.

3. Rozvíjanie komunikačnej schopnosti

Aspekty verbálnej a neverbálnej komunikácie: Čítanie z tváre; Gestomíma; Pozície pri sedení; Zrakový kontakt; Pokiaľ si ma pustíš; Ako sa ma dotkneš; Podanie rúk; jednosmerná, dvojsmerná a paralelná komunikácia; Slovný futbal, Paralingvistika; Telefón; „ja ťa predsa počúvam“; Aktívne počúvanie; „Ja výrok“.

Asertívne správanie: asertívne práva; typy správania - agresívne, asertívne správanie – identifikácia na konkrétnych príkladoch, precvičovanie; von - dnu z kruhu; Fazulky; Molekuly; techniky ako napr. prijímanie kritiky, otvorené dvere, pokazená platňa a pod.

4. Osobnostný rozvoj

5. Sebaprijatie: Osobný erb; Zoznam pozitívnych vlastností; Môj najvyšší vrchol – môj najnižší pád; Životná krivka; Kto som; Aký som; Hierarchia osobných hodnôt; Starinársky obchod; Horúca stolička; Infogramy. Podpora budovania pozitívneho sebaobrazu, Môj 5-ročný plán, Vizitka.

6. Rozvíjanie sociálnych zručností

Stratégie riešenia konfliktov a zvládanie záťažových situácií: Asociácie na konflikt; Čo si myslím o konfliktoch; V čom je zdroj konfliktov; Mária a Roman; Hra na palce; Zápalky; Von- dnu; Zakázané ovocie .

7. Rozvíjanie sociálnych zručností a prosociálneho správania, spolupráca: Koláč dôvery;

Pád dôvery; Levitácia; Skupinový erb/dom; Ostrov skupiny; Skupinová stavba/ mandala.

8. Rodinné vzťahy

Posilňovanie rodinných vzťahov, hlbšie pochopenie úlohy rodičov, práva a povinnosti členov rodiny, miesto dieťaťa v rodinnom systéme: Kresba rodiny; Začarovaná rodina; Čo by som si prial od otca/matky; Čo by som do domu priniesol/odniesol; Čo doma najčastejšie počúvam; Dieťa v roli rodiča; Nedel'a u nás doma; Rodokmeň.

Korekcia traumatizujúcich zážitkov z rodinného prostredia (domáce násilie, rozvod, straty): Nedokončené vety; Tresty a odmeny v rodine; Rodinné pravidlá; Rodinné rituály; Typy rodín; Čo by som nikomu nepovedal.

9. Rovesnícke vzťahy

Polícia v rámci rovesníckej skupiny: Sociogram; Čo máme spoločné, čo rozdielne. Šikanovanie - tematická skupina.

Sexualita – tematická skupina.

Poznámka

K vymedzenému obsahu TKC pristupujeme ako k otvorenému systému, čo znamená, že jednotlivé tematické celky je možné aktuálne dopĺňať či redukovať. Jednotlivé osnovné heslá plnia funkciu námetov na jednotlivé hodiny - učiteľ si zvolí také, ktoré podľa jeho názoru sú potrebné pre žiakov z aspektu ich praktického významu pre reedukáciu.

5.3 Vzdelávacie oblasti

Obsah školského vzdelávania žiakov s VPU v školskej integrácii v základných školách je rovnaký ako obsah školského vzdelávania žiakov základných škôl. Vo vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia má byť zaradený predmet individuálna logopedická intervencia (ďalej len „ILI“) a rozvíjanie špecifických funkcií (ďalej len „RŠF“), ako špecifické predmety určené pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a s VPU. Rozvoj komunikačných schopností a sociálnych zručností je zaradený do oblasti človek a hodnoty. Pri vzdelávaní žiakov so ŠVVP budeme vychádzať z odporúčaní odborníkov a konzultácií so štátnym pedagogickým ústavom.

6. Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s VPU

Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikované špecifické vývinové poruchy učenia (VPU). Medzinárodná klasifikácia chorôb, 10. revízia (MKCH-10) v kategórii Poruchy psychického vývinu (F 80-89) samostatne vymedzuje špecifické poruchy školských zručností (F 81) a rozlišuje: F 81.0 špecifickú poruchu čítania (u nás označovanú termínom dyslexia), F 81.1 špecifickú poruchu hláskovania (doslovný preklad z angl. spellingdisorder, u nás ju nazývame dysortografia), F 81.2 špecifickú poruchu aritmetických schopností (dyskalkúlia), F 81.3 zmiešanú poruchu školských zručností (súčasný výskyt dyskalkúlie s dyslexiou alebo dysortografiou), F 81.8 iné vývinové poruchy školských zručností (uvádza sa dysgrafia) a F 81.9 nešpecifikovanú vývinovú poruchu školských zručností (neschopnosť učiť sa). Pre všetky uvedené poruchy platí, že sa objavujú od raného štádia osvojovania si danej zručnosti. V MKCH – 10 (1992) sú do skupiny pervazívnych vývinových porúch zahrnuté tieto diagnostické kategórie: detský autizmus (F84.0), atypický autizmus (F84.1), Rettov syndróm (F84.2), iná dezintegratívna porucha v detstve (F84.3), hyperaktívna porucha spojená s mentálnou retardáciou a stereotypnými pohybmi (F84.4), Aspergerov syndróm (F84.5), iné pervazívne vývinové poruchy (F84.6), nešpecifikovaná pervazívna vývinová porucha (F84.9).

6.1 Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s VPU vo výchovno-vzdelávacom procese

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje žiaka s VPU a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti;
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením;
- podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie;
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre pozitívne hodnotenie;
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté;
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov;
- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov;
- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému sebahodnoteniu;
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru;
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť;
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s VPU a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s VPU, ktoré môžu byť prítomné, napr.:

- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách;
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti;
- motorická instabilita;
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností;
- znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti;
- neadekvátne emocionálne reakcie;
- zvýšená unaviteľnosť;
- znížená sebadôvera;
- nerovnomerné výkony a i.

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí vyučujúci žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami;
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- v prípade potreby k práci so žiakom prizve špeciálneho pedagóga,
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultuje so školským špeciálnym pedagógom,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,

- ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní (z poradenského zariadenia a školského špeciálneho pedagóga).

Pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva učiteľ:

- používa efektívne stratégie učenia,
- pracuje s námetom v takom rozsahu, ktorý je primeraný veku a mysleniu žiaka.
- v individuálnych prípadoch konzultuje rozsah učiva so špeciálnym pedagógom,
- pri vyučovaní využíva skúsenosti žiaka a nadväzuje na ne,
- nové pojmy vždy vysvetlí a objasní ich v rôznych súvislostiach,
- využíva názorný materiál a poskytuje žiakovi možnosť manipulácie s ním,
- nové učivo usporiada po krokoch a dodržiava postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu,
- systematicky sa venuje žiakovi individuálne, aby žiak postupne preberal celé učivo,
- poskytne žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva,
- priebežne si overuje ako žiak porozumel učivu alebo úlohe,
- pri skúšaní a overovaní vedomostí žiaka volí formu písanú, ústnu i praktickú – uprednostňuje tú formu, ktorú v aktuálnom čase, prípadne aj pre konkrétny druh úloh odporúča poradenské zariadenie,
- otázky a úlohy zadáva tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne,
- pri skúšaní a hodnotení žiaka si overí, či žiak porozumel zadanej úlohe.

Pri vzdelávaní žiaka s VPU je nevyhnutná úzka spolupráca školy a rodiny, vytvorenie atmosféry spoločnej zodpovednosti a ujasnenia cieľov i postupov vedúcich k ich dosiahnutiu. V priebehu nižšieho sekundárneho vzdelávania je potrebné pomôcť žiakovi s VPU pri jeho profesionálnej orientácii a tým prispieť k jeho úspešnému sociálnemu začleneniu.

6.2 Všeobecné zásady hodnotenia žiaka s VPU

2. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s VPU učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
3. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
4. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je nevyhnutné postupovať podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga.
5. spôsobu a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka s VPU po konzultácii so špeciálnym pedagógom.
6. Pri hodnotení žiaka s VPU učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.

7. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti

Základom pre špecifický postup pri vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi učiteľom a žiakom. Vzdelávanie žiaka s poruchou aktivity a pozornosti si vyžaduje koordinovaný tímový prístup učiteľa, špeciálneho pedagóga, rodiča. Špecifiká vzdelávania uplatňujeme v individuálnom rozsahu a podľa individuálnych potrieb žiakov vo všetkých formách vzdelávania nasledovne: - Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov s poruchou aktivity a pozornosti.

Žiak s poruchou aktivity a pozornosti, ktorý nemôže plniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov, sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

- Voliteľné hodiny je možné využiť aj na intenzívne vzdelávanie v určitej vzdelávacej oblasti v rámci individuálneho vzdelávacieho programu žiaka.

- V prípade individuálnej integrácie v bežnej triede základnej školy môže na vyučovacích hodinách podľa potreby pracovať so žiakom s poruchou aktivity a pozornosti školský špeciálny pedagóg a to individuálne podľa individuálneho vzdelávacieho programu žiaka. Obsah, formy a postup svojej činnosti konzultuje s príslušným učiteľom.

- Školský špeciálny pedagóg v rámci vyučovania pracuje individuálne so žiakom, resp. so skupinkou vybraných žiakov s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reedukácie.

- Pri vyučovaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti môže učiteľ stanoviť dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny flexibilne, zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy.

- Vo vyučovaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti, u ktorých sa predpokladá, že po ukončení vzdelávania v základnej škole budú pokračovať vo vzdelávaní v stredných odborných školách, sa na 2. stupni základnej školy odporúča vo všetkých ročníkoch vyučovať predmety zo vzdelávacej oblasti Človek a svet práce.

- Žiakovi s poruchou aktivity a pozornosti nemožno znížiť známku pri hodnotení učebných výsledkov alebo správania, pokiaľ sú nedostatočné učebné výsledky alebo nevhodné prejavy správania dôsledkom stanovenej diagnózy. K hodnoteniu a klasifikácii správania žiaka s diagnostikovanou poruchou aktivity a pozornosti zníženou známkou zo správania možno pristúpiť len po odbornom posúdení a odporúčení tohto postupu príslušným poradenským zariadením a to na základe takých prejavov správania žiaka, ktoré sú závažným porušením školského poriadku, ako napr. neospravedlnené hodiny, fyzické ublíženie iným osobám a pod.

- Pri hodnotení učebných výsledkov aj správania sa kladie dôraz na motivačnú zložku hodnotenia.

8. Rámcové učebné plány

Rámcové učebné plány sú totožné s rámcovými učebnými plánmi podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2 s nasledovnými špecifikami:

a) Na vyučovaní cudzích jazykov a vyučovacích predmetov zo vzdelávacej oblasti Človek a svet práce sa trieda môže deliť na dve skupiny podľa podmienok školy.

b) Do školského vzdelávacieho programu si školy, okrem iných predmetov, podľa potreby zaraďujú aj špecifické predmety zameraných na korekciu, terapiu a reedukáciu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia žiakov, napr. tvorivé písanie, tvorivé čítanie, pohybová výchova,

terapeutické a korektívne cvičenia.

c) Na vyučovaní špecifických predmetov, zameraných na korekciu, terapiu a reedukáciu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia žiakov, sa môže trieda deliť na dve skupiny podľa podmienok školy.

9. Podmienky prijímania

Do základnej školy (špeciálna škola, špeciálna trieda, školská integrácia) sa žiak s VPU, poruchou pozornosti a aktivity, narušenou komunikačnou schopnosťou alebo iným oslabením prijíma na základe psychologickkej a špeciálnopedagogickej prípadne logopedickej diagnostiky v centre špeciálnopedagogického poradenstva (CŠPP) alebo v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP). V prípade potreby môže poradenské zariadenie priamo, alebo na základe podnetu školy, vyžadovať aj odbornú lekársku diagnostiku alebo diagnostiku odborného zdravotníckeho zamestnanca (neuroológ, psychiater, foniater, ORL, klinický logopéd a pod.). O prijatí dieťaťa rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP a CPPPaP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. „Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.“ (§ 61 ods.1 zákona č. 245/2008 Z.z.) Riaditeľ školy je povinný informovať v prvom kontakte rodičov o podmienkach prijatia (písomná žiadosť rodiča, správy z odborných vyšetrení z príslušného poradenského zariadenia, spolupráca so školským špeciálnym pedagógom). Ak sa špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka prejavujú po jeho prijatí do školy a žiak ďalej navštevuje školu, do ktorej bol prijatý, jeho ďalšie vzdelávanie ako vzdelávanie žiaka sa mu zabezpečí po predložení písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka o zmenu formy vzdelávania a vyplneného Návrhu na prijatie predloženého riaditeľovi školy.

10. Povinné personálne zabezpečenie

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu schváleného v júni 2008 je potrebné, aby v škole, v ktorej sú vzdelávaní žiaci s VPU pôsobil školský logopéd, školský špeciálny pedagóg a asistent učiteľa. Učiteľ, školský špeciálny pedagóg a psychológ z CPPPaP tvoria tím rovnocenných odborníkov. Naša základná škola nemá vytvorené personálne podmienky pre týchto odborníkov. Starostlivosť žiakom v zmysle intervencie a poradenstva pedagógom a rodičom poskytuje školský špeciálny pedagóg.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v škole

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v škole sú definované v Štátnom vzdelávacom programe pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a v Štátnom vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2. Najmä u žiakov so závažnejšími formami poruchy aktivity a pozornosti zabezpečíme zvýšenie ochrany fyzickej bezpečnosti samotného žiaka a jeho spolužiakov. Žiak bude pod stálym pedagogickým dozorom.